

Datum

2021-02-22

Vår referens

Lina Ringberg

Beredskapssamordnare

Lina.Ringberg@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Motion av Magnus Olsson (SD) om avtal med FRG och Frivilliga försvarsorganisationer STK-2020-560

Sammanfattning

Magnus Olsson (SD) har inkommit med en motion gällande krisberedskapssamarbete och -avtal med FRG och Frivilliga försvarsorganisationer. Motionen föreslås anses besvarad med vad som anges i ärendet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige anser Magnus Olssons (SD) motion om avtal med FRG och Frivilliga försvarsorganisationer besvarad med vad som anges i ärendet.

Beslutsunderlag

- Motion av Magnus Olsson (SD) om avtal med FRG och Frivilliga försvarsorganisationer
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 210301 Motion av Magnus Olsson (SD) om avtal med FRG och Frivilliga försvarsorganisationer
- Utvecklingsplan för Malmö stads arbete med krisberedskap och civilt försvar 2020-2023

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-03-01

Kommunstyrelsen 2021-03-10

Kommunfullmäktige 2021-03-31

Beslutet skickas till

Motionären

Avdelningen för omvärld och näringsliv

Räddningstjänsten Syd

VA Syd

Ärendet

Magnus Olsson (SD) har inkommit med en motion gällande samarbete och att sluta avtal med FRG och Frivilliga försvarsorganisationer. Motionären anger att det med anledning av covid-19 är av största vikt att Malmö stads krisberedskap hålls i topptrim för att kunna möta förväntade såväl som oförväntade extraordinära händelser eller kriser. Frivilliga Resursgruppen (FRG) och

Frivilliga försvarsorganisationer (FFO) nämns i motionen som två resurser med delade uppdrag, där en del av båda organisationernas uppdrag är att understödja kommuner där avtal slutits vid kriser för att bemanna med mer kompetens, ersätta förlorad kompetens och stötta arbetet i stort.

Magnus Olsson föreslår kommunfullmäktige besluta

att ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörd förvaltning utreda ett möjligt samarbete/avtal mellan FRG, Frivilliga försvarsorganisationer och Malmö stad, samt

att ge kommunstyrelsen i uppdrag, att efter genomförd utredning upprätta ett samarbete/avtal med FRG.

Räddningstjänsten Syd och VA Syd har i beredningen av ärendet getts möjlighet att yttra sig, men har dock inte inkommit med yttranden.

Stadskontorets bedömning

Kommunstyrelsens ansvar inom området regleras i styrelsens reglemente, där det beskrivs att kommunstyrelsen ska ha ett övergripande ansvar för säkerhet och riskhantering i kommunen. Styrelsen har också det övergripande ansvaret för kommunens uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (krisledningsnämnd) samt lagen om totalförsvar och höjd beredskap. Krisledningsnämndens verksamhet regleras i särskilt reglemente.

Med Malmö stads krisberedskapsarbete avses strategiskt och operativt arbete med åtgärder/insatser före, under och efter oönskad händelse som kan föranleda:

- Samhällsstörning för samhället Malmö, och/eller
- Påverkan på organisationen Malmö stads förmåga att bedriva verksamhet eller upprätthålla förtroende

På stadskontoret ansvarar omvärlds- och näringslivsavdelningens enhet för säkerhet och beredskap för frågorna.

Kommunfullmäktige har beslutat om ett styrdokument för utvecklingen av Malmö stads arbete med krisberedskap och civilt försvar (STK-2019-629). I styrdokumentet ingår bland annat ett systematiskt arbete med en risk- och sårbarhetsprocess. I denna process görs dels en analys utifrån kommunala verksamheters behov för att upprätthålla kritiska verksamheter, dels fördjupade riskanalyser av stadens påverkan vid olika typhändelser och vilka behov som finns för att öka förmågan. Det finns således ett etablerat, systematiskt arbete för att identifiera behov och lösningar på sådana händelser utifrån ett så kallat all-risk-perspektiv. Det innebär att det inte finns en enskild aktör/organisation som löser den bredd av utmaningar som en kommun kan behöva hantera.

Inom Malmö stad har värdet av ett avtal med FRG diskuterats tidigare, detta eftersom det är den lösning som har föreslagits av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Slutsatsen har dock blivit att FRG inte är den bästa lösningen för Malmö, utifrån flera skäl, bland andra:

- Organisationerna som brukar ingå i FRG är inriktade på behov som inte är de primära utmaningarna för en urban miljö.
- Malmö stad har ett stort antal anställda och vid behov kan organisationen samarbeta över förvaltningsgränser för att möta uppkomna behov. Detta ligger också i linje med de

principer som är styrande för svensk krisberedskap (ansvars-, likhets- och närhetsprincipen). Likhetsprincipen bygger bland annat på att det är svårt att i en händelse göra på helt andra sätt, använda helt andra system etc. När egen personal används så har alla tillgång till Malmö stads system, har kännedom om organisationen och är redan från början väl insatta i det kommunala uppdraget och ansvaret som åligger tjänsteperson/anställd.

- Malmö stad har ett tätt samarbete med det lokala och mycket aktiva civilsamhället. Kraften i de organisationer som idag verkar i Malmö, dessa organisationers lokala förankring och kontextförståelse bidrar ofta med stora värden i en händelse där behov av hjälp från externa aktörer uppstår. Detta sker främst genom att stärka organisationerna i deras befintliga arbete. Ibland innebär det att mer aktivt arbeta tillsammans, medan det vid andra tillfällen kan bedömas vara mer verkningsfullt att i god dialog arbeta bredvid varandra.
- Att sluta avtal med FRG skulle innebära att denna organisation kontinuerligt måste hållas utbildad och övad, vilket vore tidskrävande för Malmö stads befintliga organisation. Tid tas då från det arbete som bedrivs för att bygga upp förmågan i olika delar av den egna organisationen.
- Malmö stad har ett stort behov av att vid särskilda händelser kunna samordna frivillig, både de som engagerar sig spontant och det som sker organiserat. Ett samarbete har påbörjats med Röda Korset kring detta. Röda Korset har lång erfarenhet av arbete med krishantering, med humanitära insatser och det finns således möjligheter för ett gemensamt utbyte för att ständigt förbättra krisberedskapen. Samarbetet med Röda Korset kräver inte stora insatser av Malmö stad då det finns en lokalt etablerad organisation, med stor trovärdighet och egen kraft att bidra i arbetet.

Grunden för att identifiera vilka aktörer i civilsamhället som Malmö stad behöver samarbeta med för att öka förmågan måste vidare bygga på en behovsbedömning utifrån Malmö stads identifierade utmaningar, sårbarheter och vilken kapacitet som förväntas uppnås. Den processen bör inte föregås av ett beslut om en lösning som inte har bedömts utifrån om och hur den möter Malmö behov eller passar kontexten.

Malmö stad har lång erfarenhet av att hantera olika oönskade händelser. Vid snabba händelser är det svårt att bygga sin förmåga på frivilliga aktörer. Då behövs istället en intern, effektiv, tränad organisation. För de händelser som sker över längre tid (flyktingsituationen 2015 samt den pågående pandemin, exempelvis) så finns det en stor bredd av behov som med fördel möts av aktörer som har kunskap inom de områden där dessa behov identifieras. Hittills har inte de områden som FRG traditionellt verkat inom varit de områden som Malmö stad har sett ett behov av samverka med civilsamhället för att hantera en händelse. Den lokala kopplingen, språkkunskaperna, kreativiteten, rörligheten och det driv som Malmö befintliga civilsamhälle bidrar med bedöms vara viktigare i hanteringen av en krissituation.

Stadskontoret förordar mot bakgrund av detta att motionen ska anses besvarad med vad om anges i ärendet.

Ansvariga

Micael Nord Näringslivsdirektör

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör